

IVAN KUDUZ · LJERKA MIFKA

IVAN KUDUZ · LJERKA MIFKA

SGF

STUDIO GALERIJE FORUM CENTRA ZA KULTURU I INFORMACIJE/LISTOPAD 1978.

U predgovoru za katalog izložbe Ivana Kuduza Ljerka Mifka je s pravom naglašavala „redukciju narativnog“ i odgovorajuću plošnost rukopisa. Želimo li sada popratiti njihov zajednički istup, samo od sebe se nameće da je isto svojstvo zapravo njihov jedini širi, skupni nazivnik. Jer uz podatak da su vršnjaci i da su već ranije surađivali (iako u različitim ulogama izlagača i tumača), ništa drugo i ne mora povezivati stvaralačka polazišta suvremenog slikara i pjesnika. Međutim, odluka da podijele prostor između korica nagoni nas da se ipak zapitamo o razlozima i mogućnostima takvog suočavanja, ako već ne i zajedništva.

„Pejzaž uokrug“ je sintagma koja se podjednako odnosi na pjesme i na grafike. Sudeći prema namjerama, i pjesnikinja i slikar polaze od viđenog, od krajolika, od zemlje, i oboje se ne zaustavljaju na određenom isječku zbilje (ili jedinstvenoj točki motrenja) nego pamćenjem i naslućivanjem dopunjuju prizor do „maksimalne općenitosti“. Ali dok likovna interpretacija hvata totalitet viđenoga, uklanja juči sve usputno i pojedinačno, riječi imenuju upravo pojedine elemente i detalje da bi tek njihovim sukcesivnim slijedom eventualno prizvale cjelinu. Ipak, i slika i pjesma u odnosu na pobuđeni krajolik „uvećavaju prazninu“, to jest šire se međuprostorima i zahtijevaju veću elastičnost mašte.

Sažeti prizori Ivana Kuduza u stanovitoj mjeri slijede iskustva „organičke apstrakcije“, koja je u našoj sredini bila posebno plodna: brazde i međe zavičajnog zemljišta odjeknule su u stotinama listova i platna. Međutim, Kuduz dokida simultanost vizije, odbacuje tektonsku određenost slojeva i ne služi se bojama koje bi proizlazile iz zemljina registra. Baš naprotiv, žestoki, čisti, zvučni tonovi unprijed iznevjeravaju svaku mimetičku svrhu, a lomovi i rezovi linija ometaju jednoznačnu projekciju. Autoru očigledno nije do toga da svoje pejzaže ovjeri u naravi, nego da se okuša u što složenijim strukturama.

Opori stihovi Ljerke Mifke na tragu su pak ekspresionističkog doživljaja patetike pejzaža: škrte naznake tvore određenu napetost između vanjskog i unutarnjeg svijeta, a njihov strogi izbor sugerira stanja i raspoloženja lirskog subjekta. Mifkin je zemljovid manje određen gravitacijom i telurskim svojstvima, a više prozračnošću i centrafugalnim kretanjima; nježno tlo kao da nije nego ogledalo nebeske plohe, te odrazuje oblake i perje, let i lebdenja, a sve zabilježeno stenografskim kraticama i eliptičnim rečenicama.

Dakle, i pjesnikinji i slikaru pejzaž služi samo kao misaoni i emocionalni kontekst, kao mjesto dodira sa stanovitom tradicijom od koje se svjesno i mjerljivo udaljuju. Njihov sastanak nije uvjetovan toliko afinitetima i srodnošću, koliko željom da se usporede i ogledaju. U odjecima, kao u negativu, lakše će se sagledati i mentalne i ornamentalne krajnosti.

Tonko Maroević

En parlant d' Ivan Kuduz dans le préface du catalogue de son exposition, Ljerka Mifka avait raison de souligner „la réduction de la narration“ et le plat de son écriture. En voulant maintenant commenter leur présentation commune, il s'impose que le même caractère n'est que leur unique et plus large point commun. Le fait seul qu'ils sont du même âge et ayant déjà collaboré (en rôles diverses d'exposant et d'interprète) suffirait de lier les points de départ de la création du peintre et du poète contemporain. Mais la décision de partager l'espace entre les couvertures du livre nous oblige à nous demander de même des raisons et des possibilités d'une telle confrontation, sinon d'une communauté.

„Le paysage à l'entour“ est le syntagme se rapportant en même temps aux poèmes ainsi qu'aux gravures. D'après les intentions, la poétesse, ainsi que le peintre partent de vu, du paysage, de la terre, en ne s'arrêtant pas ni l'un ni l'autre sur quelque détail de la réalité (on sur un point de vue unique), mais complètent par la mémoire et par le pressentiment le spectacle jusqu'au maximum de la généralité. Mais tandis que l'interprétation picturale aboutit à la totalité de vu, en écartant tout ce qui est accidentel et particulier, les mots nomment justement les éléments particuliers et les détails pour évoquer éventuellement le tout dans leur cours successif. Pourtant, à l'égard du paysage reveillé, le poème, ainsi que l'image font grandir le vide, c'est à dire qu'ils s'élargissent entre les espaces en exigeant une plus grande élasticité de l'imagination.

Les spectacles réduits d' Ivan Kuduz suivent dans une certaine mesure les expériences de „l'abstraction organique“ si féconde dans notre milieu: les sillons et les limites de la terre natale rétentissent dans une de feuilles et de tableaux. Mais Kuduz annéantit la simultanéité de la vision, rejette le donné tectonique des niveaux en n'utilisant pas les couleurs appartenant au registre de la terre. Au contraire, les sons forts, purs, violents, trahissent en avance chaque intention mimétique, empêchent la projection univoque. Il est évident que l'auteur ne tend pas à confirmer ses paysages dans la nature, mais d'éprouver ses forces en structures plus complexes.

Les vers après de Ljerka Mifka suivent les traces d'un sentiment expresioniste du pathétique du paysage: les désignations avares provoquent une certaine tension entre le monde extérieur et intérieur et leur choix sévère suggère les états et humeurs d'un sujet lyrique. Le paysage vu par Ljerka Mifka est moins désigné par la gravitation et par qualités telluriques que par une transparence et mouvements centrifuges, comme si son sol n'était que le miroir de la surface céleste, en reflétant les nuages et les plumes, le vol et le planement, tout marqué par les abréviations sténographiques et phrases elyptiques.

Pour le peintre ainsi que pour le poète le paysage n'est pas seulement le contexte émotionnel et mental, lieu de rencontre avec une certaine tradition de laquelle ils s'éloignent consciemment et visiblement. Leur rencontre n'est pas causé tant par affinités et proximité que par le désir de comparer et s'éprouver. En reflets, comme dans le négatif, ils verront plus facilement les limites mentales et ornementales.

Tonko Maroević

IVAN KUDUZ, rođen 23. VI 1943. u Bjelovaru.
Akademiju likovnih umjetnosti u Zagrebu završio je 1968.
u klasi prof. Kinerta.
Od 1970—1972. suradnik je majstorske radionice K. Hegedušića
u Zagrebu.
Živi i radi u Zagrebu, Petrova 96.

IVAN KUDUZ, né le 23. juin 1943. à Bjelovar.
Diplomé à l'Académie des beaux arts à Zagreb en 1968. dans
la classe de professeur Kinert.
De 1970—1972 collaborateur dans l'atelier de K' Hegedušić
à Zagreb.
Vit et travaille à Zagreb, Petrova 96.

SAMOSTALNE IZLOŽBE — EXPOSITIONS PARTICULIERES

1971. Zagreb, galerija Dubrava
1973. Zagreb, Studio galerije Forum
1974. Split, Galerija umjetnina

KOLEKTIVNE IZLOŽBE — EXPOSITIONS COLLECTIVES

1969. Zagreb, Beograd: 4 zagrebački salon, Zagreb: 2 salon mladih, Barcelona: VIII premi internacional dibuix Joan Miro
1970. Paris: Izložba mladih jugoslavenskih slikara i grafičara, Zagreb: 6 zagrebačka izložba jugoslavenske grafike, Zagreb: 5 zagrebački salon, Novi Sad: Zagrebačka serigrafija, Barcelona: IX premi internacional dibuix Joan Miro, Kiel: Jugoslavenska grafika, Rijeka: 2 međunarodna izložba originalnog crteža, Subotica: IX likovni susret, Zagreb: 3 salon mladih
1971. Zagreb: 5 atelijerski susret, Vinkovci: Majstorska radionica K. Hegedušića, Zagreb: 6 zagrebački salon, Zagreb: 3 zagrebačka izložba jugoslavenskog crteža, Barcelona: X premi internacional dibuix Joan Miro, Rijeka: 6 bijenale mladih, Zagreb: 4 salon mladih, Nova Gradiška: Likovna kolonija Strmac
1972. Krakov: 4 međunarodni grafički bijenale, Beograd: Grafika mladih jugoslavenskih stvaralaca, Zagreb: VII zagrebačka izložba jugoslavenske grafike, Zagreb: Majstorska radionica K. Hegedušića, Subotica: X likovni susret
1973. Zagreb: 8 zagrebački salon, Barcelona: XII premi internacional dibuix Joan Miro, Zagreb: 4 zagrebačka izložba jugoslavenskog crteža, Beograd: Grafika mladih jugoslavenskih stvaralaca
1974. Zagreb: Likovne teme danas, Zagreb: VIII zagrebačka izložba jugoslavenske grafike, Zagreb: 9 zagrebački salon, Beograd: Izložba crteža „SVET U KOME ŽIVIMO“, Barcelona: XIII premi internacional dibuix Joan Miro, Split: 1 bienale suvremene hrvatske grafike, Čačak: VIII memorijal Nadežde Petrović, Ibiza: Međunarodna izložba grafike
1975. Zagreb: 5 zagrebačka izložba jugoslavenskog crteža, Zagreb: 10 zagrebački salon, Gospić: X izložba „LIKANALE“, Ljubljana: Međunarodna izložba grafike, Rijeka: VIII bienale mladih, Sombor: V trijenale savremenog jugoslavenskog crteža, Barcelona: XIV premi internacional dibuix Joan Miro, Zagreb: Stalni postav recentne hrvatske likovne umjetnosti, Subotica: XIV likovni susret „Izložba grafike“
1976. Subotica, Pecs, Opole, Lahti: Jugoslavenska grafika, Zagreb: 9 zagrebačka izložba jugoslavenske grafike, Rijeka: V međunarodna izložba originalnog crteža, Split: 2 bienale suvremene hrvatske grafike, Zagreb: 8 salon mladih, Barcelona: XV premi internacional dibuix Joan Miro, Pamplona: Fundacio Joan Miro, Zagreb: Otkup umjetnina 1976., Bolonja: Grafica moderna Jugoslava (Collezione grafica dell Iskra)
1977. Sombor: XVII likovna jesen, Bjelovar: 13 + 14, Rijeka: IX bienale mladih, Zagreb: VI zagrebačka izložba jugoslavenskog crteža, Zagreb: 5 postav recentne hrvatske likovne umjetnosti, Zagreb: 9 salon mladih
1978. Zagreb: 13. zagrebački salon, Zagreb: 10. zagrebačka izložba jugoslavenske grafike, Beograd: „LIKOVNA JESEN“ iz Sombora

NAGRADE — PRIX

1970. „7 sekretara SKOJ-a“ za slikarstvo na III salonu mladih u Zagrebu.
1971. „7 sekretara SKOJ-a“ sa grafiku na IV salonu mladih u Zagrebu.
1977. za slikarstvo na IX bienalu mladih na Rijeci.
Otkupna nagrada za slikarstvo na XVII likovnoj jeseni u Somboru.
Otkupna nagrada za slikarstvo na IX salonu mladih u Zagrebu.

LJERKA MIFKA rođena je 22. ožujka 1943. u Zagrebu gdje je pohađala gimnaziju. 1966. diplomirala na Filozofskom fakultetu komparativnu književnost i talijanski jezik. Piše pjesme, književne i likovne kritike i eseje, prevodi s talijanskog i francuskog jezika. Živi i radi u Zagrebu kao profesionalni književnik. Do sada je objavila slijedeće knjige: „Piramida“ (Razlog, Zagreb, 1970) pjesme; „Eseji“ (Mladost, Zagreb, 1970) književni i likovni eseji; te knjige prijevoda s M. Cvitan „Mit i zbilja“ Mircea Eliade (Matica Hrvatska, Zagreb 1971), s M. Cvitan—Albert Camus „Odabrana djela“ VIII (Zora, Zagreb 1971) i „Rano proljeće“ (Biblioteka Surla — Zbirka Biškupić, bibliofilsko izdanje u zajedništvu sa slikarom Nikolom Reiserom, Zagreb 1976) pjesme

LJERKA MIFKA est née le 22 mars 1943 à Zagreb où elle termine le lycée. En 1966. termine ses études à la Faculté des lettres à Zagreb, groupe littérature comparative et l'italien. Ecrit les poèmes, les critiques sur l'art et la littérature, les essais, traduit du français et de l'italien. Vit et travaille à Zagreb comme écrivain de profession. Livres publiés: „Pyramide“ (Razlog, Zagreb, 1970); poèmes: „Essais“ (Mladost, Zagreb, 1970) essais sur l'art et la littérature; les traductions: avec M. Cvitan: „Aspects du mythe“ de M. Eliade (Matica Hrvatska, Zagreb, 1971), Albert Camus: „Oeuvres choisies VIII (Zora, Zagreb, 1971); et „Le printemps précoce“ (Bibliothèque Surla — collection Biškupić, édition bibliophile avec le peintre Nikola Reiser, Zagreb, 1976), poèmes.

KATALOG IZLOZENIH DJELA

1. CRVENI PROSTOR	serigrafija	57	x	76,5	cm	1976.
2. CRVENI PROSTOR	serigrafija	57	x	76,5	cm	1976.
3. PROSTOR	serigrafija	65	x	100	cm	1977.
4. PROSTOR	serigrafija	65	x	100	cm	1977.
5. PROSTOR	serigrafija	65	x	100	cm	1977.
6. PROSTOR	serigrafija	56	x	76,5	cm	1978.
7. PROSTOR	serigrafija	56	x	76,5	cm	1978.
8. PROSTOR	serigrafija	56	x	76,5	cm	1978.
9. PROSTOR	serigrafija	56	x	76,5	cm	1978.
10. PROSTOR	serigrafija	64	x	90	cm	1978.
11. PROSTOR	serigrafija	64	x	90	cm	1978.
12. MAPA „PEJZAZ UOKRUG“ 1 – 10 PROSTOR	serigrafija	31,5	x	44,5	cm	1978.

Izdavač
Éditeur

Za izdavača
Pour éditeur

Odgovorni urednik kataloga
Rédacteur responsable

Predgovor
Préface

Prijevod na francuski
Traduction en français

Plakat
Affiche

Fotografije
Photographies

Grafički urednik kataloga
Rédaction graphique

Postava izložbe
Accrochage

Tehnički poslovi
Travaux techniques

Tisak plakata
Impression de l'affiche

Tisak
Imression

Naklada
Tirage

STUDIO GALERIJE FORUM
CENTAR ZA KULTURU I INFORMACIJE
ZAGREBA, PRERADOVIĆEVA 5

JAKŠA SINGER

ŽELJKO SABOL

TONKO MAROEVIĆ

MIRNA CVITAN

IVICA STANČIN

MARICA KUDUZ (IVAN KUDUZ)
NADA PINTARIĆ (LJERKA MIFKA)

IVAN KUDUZ

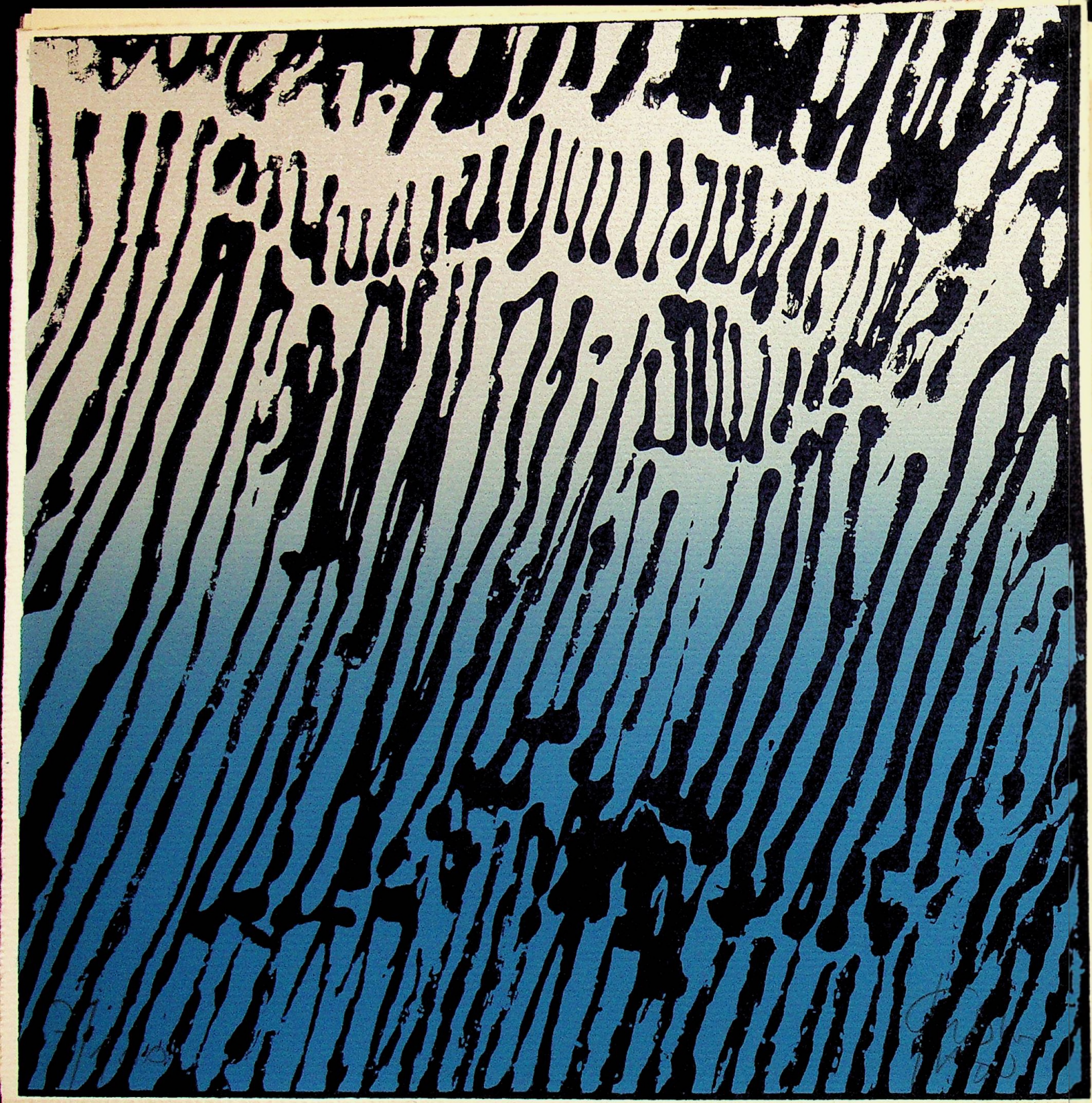
IVAN KUDUZ
LJERKA MIFKA

BRANIMIR ČILIĆ
BORIS ŠVALJEK

ŽELIMIR BAKOVIĆ
FOTOGRAFIČKI ATELIJER CENTRA ZA
KULTURU I INFORMACIJE ZAGREBA,
PRERADOVIĆEVA 5

SVEUČILIŠNA NAKLADA LIBER, ZAGREB

300 KOMADA

POGLED

Hitro oko iznad hrane.
Na čelu mu novorodjenče.
Kakvo mlijeko struji stisnutim
Ravnicama, ručicama.

U velikom zaokretu zemlje,
Mali pomak krika, dojka ispod
Oblaka, tako bijela, da
Rasipa vedru, mliječnu kišu
Nad Jeruzalemom.